

Praha 14. listopadu 2024

Evropa bez bariér: Nové průkazy výrazně usnadní osobám se zdravotním postižením cestování po EU

V Úředním věstníku EU byly dnes publikovány dvě směrnice, které zásadním způsobem usnadní cestování osob se zdravotním postižením v rámci členských států EU. Evropský průkaz osoby se zdravotním postižením a evropský parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením se tak stanou realitou. Celý systém by měl v členských státech začít fungovat v roce 2028.

„Zavedení nových evropských průkazů pro osoby se zdravotním postižením je určitě zásadním pozitivním krokem, který pomůže zlepšit výkon práva volného pohybu osob a podnítit cestování osob se zdravotním postižením,“ uvedl ministr práce a sociálních věcí **Marian Jurečka (KDU-ČSL)**.

Členské státy EU v současnosti samostatně vydávají osobám se zdravotním postižením průkazy, které jim umožňují čerpat speciální podmínky, jakými jsou např. slevy ve veřejné dopravě, slevy na vstupném nebo využívání vyhrazených parkovacích míst. Takové průkazy však „platí“ ve státě, který je vydal, a nejsou povinně uznávány v jiném státě. To může osobám se zdravotním postižením přinášet problémy při jejich cestách a krátkodobých pobytech v jiných členských státech EU. V extrémních případech je to může od cest přímo odrazovat.

Tuto situaci změní dvě nové evropské směrnice¹. První zavádí evropský průkaz osoby se zdravotním postižením a evropský parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením. Směrnice rovněž zavádí jednotný vzor těchto průkazů a stanoví povinnost jejich vzájemného uznávání v konkrétních oblastech. Druhá směrnice rozšiřuje stanovená pravidla na státní příslušníky třetích zemí legálně pobývajících v zemích EU.

„Nemůžeme zavírat oči před dalšími – stále přetrvávajícími – překážkami, které zásadním způsobem znesnadňují osobám se zdravotním postižením cestování. Těmito překážkami jsou například fyzické bariéry veřejného prostoru a dopravy, nevhodné popisky či značení,“ upozornil ministra Jurečka.

Jaké budou další kroky?

Pro faktické zavedení evropských průkazů a zajištění jejich vzájemného uznávání musí členské státy upravit své právní předpisy a nastavit potřebné mechanismy, tj. učinit řadu legislativních a praktických kroků, včetně mimo jiné zřízení zvláštních internetových stránek.

Členské státy musí do 5. června 2027 přijmout a zveřejnit právní předpisy nezbytné proto, aby celý systém mohl začít fungovat od 5. června 2028. MPSV bude při zavádění evropských průkazů spolupracovat s organizacemi hájícími zájmy osob se zdravotním postižením a o postupu prací bude dále informovat.

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2841 ze dne 23. října 2024, kterou se zavádí evropský průkaz osoby se zdravotním postižením a evropský parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2842 ze dne 23. října 2024, kterou se rozšiřuje působnost směrnice (EU) 2024/2841 na státní příslušníky třetích zemí oprávněně pobývajících v členském státě